

Poštnine prosto.

Po § 97 zakona o organizaciji gasilstva

GASILEC

Glasilo Gasilske zajednice Dravske banovine

**Letnik
XXXIX**

V Ljubljani, dne 20. februarja 1935

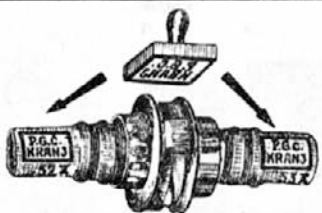
**Štev.
2**

Izhaja vsak mesec. Posamezna številka 2.50 Din, za inozemstvo 3 Din
V »Zajednici« združene gasilske čete dobijo po en izvod »Gasilca« brezplačno

Vsebina:

	Stran
Razglas	13
Njegovo Visočanstvo kraljevič Tomislav — pokrovitelj jugoslovenskega gasilstva	14
Vesti vatrogasnega saveza u Beogradu	15
Vesti starešinstva gasilske zajednice za Drav. banovino	15
Novo gasilsko poveljevanje (Konec)	16
Samaritanski znak gas. samaritanskih odsekov	17
Gasilska razstava	18
Več propagande	19
Gasilski pokret in njegove naloge	19
Revizija	23
Statistika požarov v letu 1934.	24
Prvi splošni požarni red	25
Dopisi	27

Točna evidenca
inventarja!

Neizperljivo!
Neškodljivo!

PLATNOŽIGE IN ŠTEVILKE

za oznako Vaših cevi, službenih oblek,
pasov i d. Vam dobavi solidno in ceno

JOSIP ŠTIRN, tvornica kovinske robe
DRAVLJE, pošta Št. Vid nad Ljubljano

Prostovoljna gasilska četa Babno pri
Celju, ima na prodaj dobro ohranjeno

štirikolno ročno brizgalno

Natančnejša pojasnila pri upravi čete

Ročno brizgalno

štirikolno v jako dobrem stanju firme
Fr. Kernreuter prodaja gasilska četa
v Hotinji vasi, pošta Slivnica pri
Mariboru

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6

tiska vse za Vas

n. pr. društveno glasilo, tiskovine, pisemski papir, vabila, po-
setnice, letake, lepake, cenike, kataloge in še mnogo drugega

KNJIGARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6

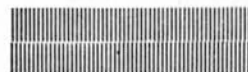
MARIBOR, PALAČA DRAVSKE HRANILNICE

ima bogato zalogo leposlovnih in strokovnih knjig za Vaše knjiž-
nice in za Vašo osebno uporabo. Poleg slovenskih knjig ima
tudi zalogo drugih slovanskih, francoskih, angleških in nemških
knjig. — Revije, časopisi, znanstveni listi. — Velika zaloga slik.

Pišite po kataloge in cenike!

Gasilske čete, pozor!

Preden si nabavite potrebne cevi, Vas
vljudno vabim, da si ogledate mojo zalogo
normalnih gasilskih cevi

najfinejše kakovosti, izdelke slovite češke tovarne
H. Klinger, za katero imam samoprodajo za vso Slovenijo

Ivan N. Adamič

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 31

MARIBOR, Vetrinjska 20 CELJE, Kralja Petra 33

Velika zaloga: Gumiranih cevi vseh vrst, gum. spiral-
nih sesalnih cevi. Normalne spojke iz la. medenine itd.

NAJNIŽJE CENE!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Samoprodaja gasilskih cevi!

Razglas

V zmislu § 51. zakona o organizaciji gasilstva se sklicuje redna glavna skupščina Gasilske zajednice Dravske banovine na nedeljo, dne

17. marca 1935

ob 10. uri dopoldne

v podpritično dvorano hotela »Metropol« v Ljubljani, Masarykova cesta, nasproti glavnega kolodvora, z nastopnim

dnevni redom :

1. Nagovor starešine in imenovanje overovateljev zapisnika lanske izredne skupščine.
2. Poročilo tajnika in blagajnika.
3. Poročilo nadzornega odbora.
4. Razprava o proračunu za leto 1935.
5. Določitev letne članarine v zmislu § 52. točka 6. cit. zakona.
6. Poročilo zajedničnega inspektorja.
7. Poročilo odsekov:
 - a) obrambno-napadalnega;
 - b) samaritanskega;
 - c) kulturno-prosvetnega;
 - č) razstavnega, in
 - d) gradbenega.
8. Sklepanje o samostojnih predlogih, predloženih od žup starešinstvu v zmislu § 52. točka 5. najmanj 3 dni pred skupščino.
9. Nadomestne volitve enega člana nadz. odbora.
10. Raznoterosti.

Po § 50. cit. zak. odpošlje vsaka župa na zajednično skupščino poleg starešine, odnosno njegovega namestnika, še enega, na župni skupščini pravilno izvoljenega predstavnika, ki se morata izkazati s pooblastilom.

Udeležba je obvezna. Predstavniki gasilstva v svečanem kroju.

V Ljubljani, dne 18. februarja 1935.

Starešina:

Josip Turk, l. r.

Tajnik:

Stane Pristovšek, l. r.

ZBOROVANJA

starešinstva, osrednjega in nadzornega odbora ter odsekov bodo na dan pred glavno skupščino, v soboto dne 16. marca t. l. in sicer:

I. starešinstva od 8. do 9. ure dopoldne v posvetovalnici »Grafike«, Masarykova cesta 14./IV.;

II. nadzornega odbora od 8. do 12. ure dopoldne v zajednični pisarni, Masarykova cesta 14./II.;

III. samaritanskega odseka od 9. do 10. ure dopoldne v posvetovalnici kakor pod štev. I.;

IV. obrambno-napadalnega odseka od 10. do 12. ure dopoldne kakor pod štev. I.;

V. kulturno-prosvetnega odseka od 14. do 15. ure popoldne kakor pod štev. I.;

VI. samopomočnega odseka od 14. do 16. ure popoldne v zajednični pisarni kakor pod štev. II.; in

VII. osrednjega odbora ob 17. uri popoldne v posvetovalnici kakor pod štev. I.

Dnevni red pod št. I. in VII. dostavimo članstvu s posebno okrožnico, odseki si po konstituiranju določijo spored sami.

Njegovo Visočanstvo kraljevič Tomislav — pokrovitelj jugoslovenskega gasilstva

Se za svojega življenja je blagopokojni Viteški kralj Aleksander I. Uedinitelj s svojim odlokom odobrili, da prevzame pokroviteljstvo nad celokupnim jugoslovenskim gasilstvom Njegov drugorojeni sin — Njegovo Visočanstvo kraljevič Tomislav.

Zato je bil na rojstni dan Nj. Vis. kraljeviča Tomislava dne 19. januarja t. l. sprejet v avdijenci od Nj. Vel. kraljice Marije - Matere minister za telesno vzgojo naroda g. dr. Ljudevit Auer z ožjim starešinstvom Vatrogasnega Saveza kraljevine Jugoslavije: gg. starešinom Vladom Andraševićem, pod-starešinom dr. Petrom Markovićem in vrhovnim inspektorjem gasilske službe Ilijom Pintarom. Ob tej priliki so poklonili delegatje Vatrogasnega Saveza svojemu pokrovitelju Nj. Vis. kraljeviču Tomislavu kompletno svečano gasilsko uniformo. Starešina Saveza g. Andrašević se je za to veliko počastitev zahvalil Nj. V. kraljici Mariji s temi toplimi besedami:

Vaše Veličanstvo!

Jugoslovansko gasilstvo je bilo zelo srečno, ko je izvedelo, da je pokroviteljstvo nad njegovimi vrstami prevzel Njegovo Visočanstvo kraljevič Tomislav.

In mi, predstavniki tega jugoslovenskega gasilstva, doživljamo v tem hipu največjo srečo nad usodo, ki nam je omogočila, da se tej počastitvi in vladarski pažnji v imenu vseh 70.000 gasilcev, vdanih z dušo in telesom Kraljevskemu domu in domovini, iz vsega srca najiskrenejše zahvaljujemo.

Imeni Tomislav in Karadjordje sta igrali v naši narodni zgodovini veliko in slavno vlogo in Jugoslovansko gasilstvo je srečno, da mu je stopil na čelo kot pokrovitelj prav nosilec teh slavnih imen.

Naj bi Vsemogočni blagoslovil plod tega odloka Vašega Veličanstva v srečo našega milega kralja Njegovega Veličanstva Petra II., vzvišene kraljevske družine in v ponos jugoslovenskega naroda in jugoslovenskega gasilstva.

Zivelo Vaše Veličanstvo!

Potem je starešina g. Andrašević pozdravil v imenu celokupnega gasilstva Visokega Pokrovitelja Nj. Vis. kraljeviča Tomislava.

Za te tople pozdrave se je zahvalila Nj. Vel. kraljica Marija - Mati.

Na ta način Jugoslovansko gasilstvo, kot najjača nacionalna ustanova, prihaja prvič v stik s svojim Visokim Pokroviteljem in je srečno, da more pod Njegovo visoko zaščito izvrševati one težke in plemenite naloge, ki jih od njega pričakuje Nj. Vel. Kralj, država in narod.

Vesti vatrogasnega saveza u Beogradu

1. Na vprašanje neke čete, če so gasilski domovi prosti zgradarine, je gasilska zajednica Šavske banovine odgovorila to-le:

»Po čl. 32. točka 2. Zakona o neposrednih davkih so oprsčene zgradarine one zgradbe samoupravnih in drugih javnopravnih korporacij, ki služijo v javne ali službene namene. Po zakonu o neposrednih davkih v čl. 33 točka 2. se še natančno razloži, da so (zgradarine) tega davka prosti gasilski domovi. Seveda, ako zgradba služi tudi za stanovanje, bodo to olajšavo uživali le oni prostori, ki služijo javnim ali službenim interesom službe.

2. Gasilski Savez sporoča na prošnjo gasilske zajednice za Dravsko banovino, da smejo čete te zajednice še nadalje rabiti dosedanje delovodne zapisnike, ki so se izkazali kot najbolj praktični in najbolj pregledni.

3. Z ozirom na vprašanje neke gasilske župe glede pozdravljanja vojaških oseb po gasilcih, opozarja gasilski Savez na čl. 81. pravilnika o gasilski službi, ki predpisuje, da morajo vse gasilske edinice pozdravljati generaliteto. Priporoča pa se, da gasilske edinice pozdravljajo komandanta mesta, pod katerega delokrog spadajo, a posamezni gasilci, kadar so v uniformi, naj pozdravljajo višje oficirje, t. j. od majorja naprej.

4. Ministrstvo za telesno vzgojo naroda je sporočilo s svojim dopisom, da sta pisarna Nj. Vel. Kralja in umetniški oddelek Ministrstva Prosvete izbrala in odobrila razmnoževanje slike Nj. Vel. Kralja Petra II., delo slikarja g. Josipa Urlika. Reprodukcijsko teh slik vrši umetniški nakladni zavod Rubens v Zagrebu. Vsem četam priporočamo nabavo teh slik za službeno uporabo.

Vesti starešinstva gasilske zajednice za Dravsko banovino

1.

Vse župe in čete opozarjamo, naj naročajo in kupujejo le takšne knjige in brošure gasilske vsebine, ki jih izdaja Gasilska zveza v Beogradu, odnosno zajednica v Ljubljani, in pa knjige ter brošure drugih avtorjev, ki jih po predhodni cenzuri Gasilske zveze, odnosno zajednice ta odobri v svojem službenem glasilu »Gasilec«.

2.

Vse četne uprave ponovno opozarjamo, naj se strogo ravna po čl. 13. predpisa o pisarniškem in blagajniškem poslovanju. Zlasti velja to za dnevniške požarov, ki jih je treba najkasneje v treh dneh po požaru izpolniti in poslati svoji župi.

3.

Župne uprave naj primerjajo poročila o stanju orodja, članstva, opreme, domov, imovine itd. iz zapisnikov januarskih skupščin svojih čet s statističnimi podatki ter takoj javijo vse spremembe zajednici. Dalje prosi starešinstvo v imenu razstavnega odbora vse župne tajnike, naj sestavijo točno statistiko po vzorcu statističnih tiskovin, iz katere bo razvidno številčno stanje članstva, orodja, opreme, domov, imovine itd. vseh v župi včlanjenih čet. Ti podatki so razstavnemu odboru nujno potrebni, da bo mogel na letošnji razstavi, ki bo od 1. do 10. junija na velesejmu v Ljubljani, prikazati pravo sliko našega gasilstva.

Novo gasilsko poveljevanje

(Konec.)

Druga povelja za nas gasilce zaenkrat ne pridejo toliko v poštev, pač pa bi omenili še dve, ki se jih poslužujemo, kadar korakamo n. pr. ob državnih praznikih k službi božji in so cerkvena vrata tako ozka, da skozi nje ne morejo korakati vrste po štirje (kolone dvojnih redova). Ti povelji se poveljujeta v hodu.

36. »U redove **stroj se!**« poveljujemo, če hočemo dobiti iz kolone dvojnih redova kolono prostih redova (torej iz vrst po štirje, vrste po dva). Čelna korakata dalje v navadnem koraku, vsi ostali pa skrajšajo korak in vkorakajo na svoja mesta, čim dobijo za to potreben prostor. Ko je povelje izvršeno in korakata po dva in dva v eni vrsti (parni skupaj in besparni skupaj v eni vrsti), korakamo dalje v navadnem koraku. (Glej sliko!) Obratno poveljujemo:

k	k	k	k
1	2	1	2
1	2	1	2
1	2	1	2
1	2	1	2
Kolona dvojnih	2	2	
redova	1	1	
	2	2	
	Kolona prostih redova		

37. »U dvojne redove **stroj se!**«, če hočemo dobiti iz kolone prostih redova kolono dvojnih redova. Na to povelje čelna obstane, vsi ostali pa korakajo dalje, in sicer tako, da vkoraka vsaka vrsta med vrsto, ki je preje korakala pred njo. Prva, tretja, peta itd. vrsta kolone prostih redova korakajo torej v isti smeri, dočim se druga, četrta, šesta itd. vrsta pomaknejo pri vkorakanju v vrste, ki korakajo pred njimi na desno. Na ta način dobimo v hodu najhitreje in najlažje kolono dvojnih redova, v kateri korakajo po štirje v eni vrsti.

Zavoji.

Kadar hočemo v hodu spremeniti smer in pri tem ostati v prvotni formaciji, se poslužujemo zavojev. Novi pravilnik predpisuje zavoje v lokih in ne v pravih kotih, kot smo to delali preje.

Če hočemo zaviti v desno, poveljujemo:

38. »Levo krilo **napred!**« V primeru, da stoji edinica na mestu in hoče poveljujoči napraviti zavoj, doda prejšnjemu povelju še: »(Četa) **marš!**«

Pri zavoju razv. fronta koraka naznačeno krilo v predpisanem koraku, notranje krilo pa po loku, katerega polumer je 3 korake. Vsi ostali gasilci pa skrajšajo svoj korak tako, da so poravnani z zunanjim krilom. Zavoj moramo vršiti tako, da koraka edinica v razvijen. frontu vedno v ravni črti. Gasilci zadnje vrste gredo vedno »v potiljak« s svojimi rednimi drugari prednje vrste. Ko je zavoj gotov in dobimo zaželeno smer, zaustavimo edinico ali pa poveljujemo:

39. »**Pravo!**«, na kar korakajo vsi naravnost v koraku predpisane dolžine.

Kadar poveljujemo zavoj edinici, ki koraka v koloni dvojnih ali pa prostih redova, tedaj koraka notranje krilo po loku polumera 1 kraka. Povelje izvršita samo čelna, vsi ostali korakajo naravnost in napravijo zavoj šele na mestu, kjer sta ga napravila čelna. Čelna delata zavoj, dokler jima ne poveljujemo »Pravo!«

Če hočemo zaviti v levo, pa poveljujemo:

40. »Desno krilo **napred!**« Vse ostalo ostane, le da je sedaj zunanje krilo desno, levo krilo pa je notranje.

V primeru, da moramo v hodu napraviti zavoj v malem loku, ne pove-
ljujemo zavoja, temveč le (z roko) označimo smer. Dotični krilni, na katerem
je ravnanje, koraka takoj v naznačeno smer, vsi ostali se pa postopoma z njim
poravnajo.

S tem bi bila podana v glavnem vsa navodila za vežbanje v zimskem
času. Vse ostale podrobnosti bo pa prinesel vežbovnik, ki je že v delu.

Samaritanski znak gas. samaritanskih odsekov

V zadnji številki »Gasilca« smo objavili razpis Rdečega križa, s katerim
je dovoljena našim samaritanskih oddelkom nošnja znaka Rdečega križa pod
določenimi pogoji. Gasilski Savez se je s tem vprašanjem ponovno pečal na
svoji seji dne 12. januarja t. l. ter sklenil, da ga to rešenje ne more zadovoljiti.
Odločil je, da vsi samaritanski odseki in njihovi člani ter funkcionarji nosijo
od sedaj mesto odznake Rdečega križa znak svoje samaritanske službe: rdeči
»S« z gasilskim znakom po tej-le skici:

Opis samaritanskega znaka:

1. širina belega polja 7 cm (trak);
2. razmah od zgornjega in spodnjega roba polja do kroga 6 mm;
3. zunanji premer kroga 5,8 mm;
4. širina kolobarja 3 mm;
5. notranji premer kroga 5,2 mm;
6. višina gasilskega znaka 15 mm, a širina 23 mm;
7. dolžina palice 31 mm, a širina zgoraj 5 mm, spodaj 1 mm;
8. višina črke »S« 26 mm, a širina 23 mm;
9. debelina črke »S« po sliki;
10. kolobar, gasilski znak, črka »S« in Eskulapova palica so rdeče barve, dočim je trak na belem polju.

Gasilska razstava

Na seji dne 9. t. m. je odbor za prireditev gasilske razstave na velesejmu od 1.—11. junija t. l. določil nastopni razpored:

I. oddelek: Reprezentativni prostor:

a) kipi, slike, fotografije; b) prapori, trofeje, odlikovanja.

II. oddelek: Zgodovina našega gasilstva:

a) Zemljevidi z označbo gasilskih edinic v preteklosti. b) Statistika in grafikoni o razvoju gasilstva in organizaciji gasilstva od leta 1870. c) Statistika požarov in obvarovane škode. d) Razvoj orodja, opreme in uniform v zadnjih desetletjih. e) Junaki in žrtve gasilske službe. f) Gasilstvo in svetovna vojna. g) Reorganizacija v Jugoslaviji.

III. oddelek: Sodobno gasilstvo:

a) Statistični pregled današnjega stanja. b) Grafikoni o edinicah, članstvu, orodju. c) Slike gasilskih domov in drugih poslopij, ki služijo gasilstvu (event. modeli). d) Modeli ali slike vzornih domov za različne razmere. e) Model ali slike gašenja požara. f) Pravilna in nepravilna organizacija gašenja. g) Moderno orodje in oprema last čet, odnosno slike navedenega. h) Moderno orodje in oprema, razstavljajo trdke. i) Gasilstvo v rudnikih. j) Gasilstvo v industrijskih podjetjih. k) Nevarnost za požar v slikah in tabelah. l) Slike ali modeli stavb, hiš, naselij iz požarnovarnostnih ozirov. m) Model ali slike signalne naprave za požar. n) Organizacija gasilske čete. o) Uniforma in distinkcije.

IV. oddelek: Sodobna obramba proti napadom iz zraka:

a) Neprodušna celica. b) Slike varnostne kleti. c) Požarne bombe. d) Plinske bombe. e) Obrambna sredstva proti strupom. f) Zaščitne obleke. h) Maske, cedila, dihalni aparati. i) Razne slike in tabele.

Poverjeniki bodo iz tega sporeda razbrali, kaj jim bo treba nabirati in preskrbeti. Vsak poverjenik naj že sedaj prične z zbiranjem predmetov in naj do 15. marca t. l. sigurno pošlje seznam vseh predmetov, ki jih misli poslati iz okoliša svoje župe na razstavo. Vse informacije daje pisarna zajednice, odnosno inspektor. Vse dopise pošiljajo poverjeniki po svoji četi ali župi (službeno) na naslov: Gasilska zajednica Dravske banovine (razstavni odsek) — Ljubljana, Masarikova 14/II.

Dolžnost vsakega zavednega gasilca je, da nabira podatke in predmete, ki bi prišli za razstavo v poštev in opozori na nje svojo župo. Bratje, pokažimo, da je naše gasilstvo ne samo po številkah, ampak tudi v resnici na višku! Gasilska razstava naj pokaže, da se lahko v gasilstvu merimo tudi z naprednimi narodi.

Ponovno opozarjamo četrne, zlasti pa župne tajnike, da bo odbor za prireditev razstave le tedaj mogel storiti svojo dolžnost, če bo dobil od njih potrebne podatke. Gre predvsem za statistike orodja, opreme, članstva, domov, imovine itd. Torej na delo, čas hiti!

Več propagande

Propaganda je gotovo eden najvažnejših faktorjev in pripomočkov, s katerimi je mogoče obdržati društveno življenje na doseženi višini in stremeti, da se povzpne na najvišjo možno stopnjo svoje popolnosti. Številna nacionalna, kulturna, sportna in humanitarna udruženja v državi radi kritičnih gospodarsko-finančnih razmer dolgujejo vso zahvalo za svoj obstoj le premišljeni in uspešno usmerjeni propagandi.

Gasilstvo, ki spada med pionirje našega društvenega življenja, ima za naše čase in razmere nedostatno propagando. To moramo, žal, ugotoviti. Propaganda, v kolikor pri nas sploh obstoja, je po veliki večini prepuščena privatni iniciativi zajedničnih in po teh župnih in četnih funkcionarjev, pri čemer pa se opaža nesistematičnost; zato je tudi končni efekt vse naše propagande enak skoro ničli. Domneva, da gasilstvu Dravske banovine radi priznanega ji renomeja v državi in preko njenih mej, ni potrebna nikaka propaganda, je popolnoma napačna in zmotna.

Ustroj gasilske zajednice Dravske banovine je po svojih obstoječih odsekih sorazmerno dovolj obremenjen s propagando. Vsekakor se mora priznati, da odpade glavni del na kulturno-prosvetni odsek, ki pa mora v prvi vrsti skrbeti za kulturno in prosvetno povzdigo že obstoječih gasilskih edinic, zato propaganda za gasilstvo samo kot tako iz razlogov obremenitve odseka s svojim resorom avtomatično odpade, odnosno je postavljena na minimalnost. Tudi vsi ostali odseki zajedničnega odbora so s svojimi resori zaposleni v toliko, da na splošno propagando od teh krogov ni mogoče misliti. Jasno je torej, da naša propaganda, v kolikor obstoja, ni sistematična in zato ne more ustrezati zahtevam našega časa.

Naše gasilstvo bi moglo doseči pripadajoče mu odlično mesto le, ako bi imelo dobro in času primerno propagando. Iz predstoječega je jasno obrazloženo in utemeljena potreba osnovanja **propagandnega odseka** v okvirju zajedničnega odbora, katerega naj bi tvorili referenti vseh dosedaj obstoječih odsekov, da bi se mogla doseči popolna in harmonična sistematičnost gasilske propagande. V interesu vsega gasilstva upravičeno apeliram na merodajne faktorje, da na letni skupščini zajednice omogočijo ustanovitev tega prepotrebne odseka. Prepričan sem, da bi po zgledu zajednic tudi župe in čete osnovale propagandne odseke.

Prilike našega časa nas silijo, da jim sledimo, ako hočemo ohraniti svoj obstanek. Upoštevati je treba pred vsem to, da brez dela ni uspeha, a brez smotrene propagande tudi še tako veliko in požrtvovalno delo izgubi na svoji veljavi in uspešnosti. Zato torej — več propagande!

Franjo Bulc, Mirna:

Gasilski pokret in njegove naloge

Vsem je znano, da je bila gasilska organizacija pred časom novega zakona razdeljena na več samostojnih enot po pokrajinah naše države, izvemš Srbije, kjer do časa novega zakona od 15. VII. 1933 sploh niso poznali gasilstva.

Razumljivo je, da je bilo gasilstvo v Srbiji nemogoče, saj so bile večne borbe s sovražniki. Očetje in snovi, sposobni za ustvarjanje organizacij, so

bili stalno pod puško in je bilo tako delo neizvršljivo. Razmere so se uredile in organizacije rastejo tudi pri južnih bratih v Srbiji, kakor gobe po dežju.

Gasilstvo je predvsem prostovoljna organizacija ljudi, ki si je naredila kot prvo nalogo, ščititi narod pred razbesnelim elementom požara, kakor tudi nuditi pomoč v raznih slučajih elementarnih neizgodb vseh vrst v teku vsakdanjega življenja.

Zato so po večini vse gasilske čete opremljene s potrebnimi tehničnimi orodjem, ki se pa še vsak dan spopolnjuje z novimi tehničnimi pripravami.

Gasilstvo delimo na dva dela: Prostovoljno in poklicno. Poklicno gasilstvo prihaja v poštev le za večja mesta. Že ime samo pove, da je poklicno, zato je popolnoma razumljivo, da mora biti že po svojem poklicu vzorno urejena četa z najboljšimi tehničnimi pripomočki, ki jim jih da mestna občina na razpolago. Poklicno gasilstvo živi popolnoma po vojaškem vzorcu v kasarni in je v stalni pripravljenosti.

Prostovoljno gasilstvo se je v malem začelo razvijati pred 70 leti z edinim ciljem, pomagati bližnjemu v nesreči brezplačno in brez osebnih koristi, žrtvujoč ob tem vedno in ob vsakem času svoje zdravje. Že pred ustvaritvijo novega gas. zakona je vladala v prostovoljnih gas. četah z malimi izjemami vzorna vojaška disciplina. Priznati pa moram, da so v nekaterih krajih smatrali gas. organizacijo za manj vredno in to na žalost mnogokrat opravičeno. Da, opravičeno — a ne kot organizacijo, temveč z ozirom na posamezne člane. Taki predsodki so z ustvaritvijo novega gas. zakona minuli, kolikor pa še niso, je naša dolžnost, da jih čim prej odpravimo.

Prostovoljno gasilstvo tvori danes preko 2000 čet in ca. 70.000 izvršujočega članstva. Ogromno število tehničnih priprav, ki si jih je nabavilo v teku razvoju 70 let, presega vrednost četrte milijarde dinarjev. Vsa ta vrednost se je po večini nabrala z majhnimi darovi malega človeka, katerega delo in vrednost narodne imovine ne smemo podcenjevati.

Gasilstvo spada pod delokrog ministrstva za telesno vzgojo ter deluje v zvezi z zemaljsko obrambo in ministrstvom vojske in mornarice. Organizacija v okviru današnjega zakona nam je bila potrebna tako kakor žejnemu v puščavi voda. Ves narod naj ve, da bo gasilstvo v primeru vojne igralo važno vlogo, posebno v primeru kemične vojne iz zraka.

Da bo gasilstvo kos svoji nalogi, je potrebno, da se za tak eventualen slučaj pripravi že danes, da nas čas ne prehití in ne najde nepripravljenih. To ni kaka tajnost in ako se lahko vsi sosedje pripravljajo od te strani za vsak slučaj, je tudi naša dolžnost, da ne zaostanemo in ne gledamo križem rok. Dolžnost vsakega državljana bi bila, da podpira vsak po svoji moči to obče koristno in potrebno humano organizacijo. Tudi oblasti od najnižje edinice občine (banovine), pa do najvišje državne oblasti bi morale posvečati največjo pažnjo in nuditi materialno pomoč naši organizaciji. V tem pogledu se moramo še vedno učiti od bratov Čehoslovakov, ki se dobro zavedajo prepotrebne tehnične izpopolnitve za očuvanje razbesnelih elementov v pomoč bližnjemu, kakor tudi domovini in celokupnemu narodu.

Ne smemo pozabiti, da je prednavedena vrednost naših gasilskih priprav le v naših severnih delih države, dočim je v južnih krajih okrog 400 po izidu zakona osnovanih čet še danes brez vsakih priprav, ki so neobhodno potrebne za izvrševanje namena gasilske organizacije.

Naš gas. zakon predvideva tudi materialno stran organizacije s tem, da morajo vse zavarovalnice prispevati v gasilski sklad 6% od premij, pobranih za požarno zavarovanje objektov, premičnih in nepremičnih stvari, ki leže na ozemlju kraljevine Jugoslavije. Zakon pravi tudi dalje, da vse podrobnejše

določbe o prepisu in pobiranju prispevkov v gasilski sklad, o nadzoru nad vplačilom in o opravljanju gasilskega sklada predpiše z uredbo minister za telesno vzgojo naroda.

Ta zakon bi gotovo že davno prišel do realizacije in bi g. minister predpisal uredbo, ako ne bi zavarovalnice vedno delale ovire, stavljale razne predloge za izpremembo tega za gasilstvo tako važnega paragrafa.

V Jugoslaviji je 23 zavarovalnih zavodov; od teh je domačih le šest. Pred leti so ti zavodi izkazovali po bilanci letno preko 200 milijonov čistega dobička.

Koliko od tega denarja v teku 16 let naše svobode je šlo v žepe inozemskim delničarjem, kakor tudi za razne nam sovražne organizacije, da celo za potujočevalnice naše mladine — tam preko meja! Ako živi 17 tujih zavarovalnic poleg 6 domačih, bi se ustvarila lahko še ena domača in ta naj bi bila državna (če pa so predsodki), pa gasilska zavarovalnica. Popolnoma razumljivo pa je, da bi pri tem dosedanje domače zavrovalnice še vedno prav dobro prosperirale, vse tuje zavarovalnice bi pa bile polagoma obsojene na smrt.

Držale bi se tuje le okrog velekapitala, katere bi podpiral ta le vsled svojih prijateljev, jugoslovenskih delničarjev, v izvrševanju janičarskega dela in judeževih srebrnjakov. Ves ostali narod bi pa gotovo podpiral le domače zavode.

Upam, da bo g. minister v kratkem predpisal in izdal uredbo, da pridejo gasilske organizacije čim prej do prepotrebne denarja, ki jim po zakonu pripada.

Zavarovalnice, pred vsem inozemske, pa naj se zavedajo, da gasilci vsako leto širom domovine rešijo za več sto milijonov dinarjev škode, narodne imovine ter s tem rešijo tudi zavarovalnične blagajne **izplačil** ter jim na ta način pomagajo ustvarjati večje dobičke. Vsled tega se zavarovalnice neupravičeno branijo § 77. v novem gas. zakonu. Saj, ako dobe gasilci več denarja, se bodo bolj izpopolnili in še več škode ubranili. Dalje bodo gasilci primorani resnično misliti na potrebno ustanovitev lastne zavarovalnice. Razumljivo je, da bi bile v tem primeru prikrajšane v prvi vrsti inozemske zavarovalnice.

Gasilci se morajo dobro zavedati, da ni uspehov brez žrtev. Idejo, kateri smo se prostovoljno udinjali z vstopom v koristno gasilsko organizacijo, je že sam Kristus označil z enostavnimi besedami: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe«. Ta ideja, te besede nas vodijo, kadar se ponoči ali po dnevu odzovemo klicu na pomoč, gremo reševat blago, narodno premoženje, pa tudi življenje svojega bližnjega — brata Jugoslovena. Niti lastne skrbi in brige nas ne zadržujejo, da bi ne šli v boj proti razbesnelim elementom ali proti sovragu, ki vedno sega s svojimi kremplji po naši lepi Jugoslovenski grudi. Ne izprašujemo se, komu grozi nesreča, ali neprijatelju ali prijatelju, ali političnemu somišljeniku ali nasprotniku, za vsakega imamo vedno odprto srce in pripravljene roke.

Bratje gasilci!

Ali nas naj Kristusova ideja vodi samo takrat, kadar se pokaže rdeči petelin, ki uničuje imetje bližnjega? Ali smo se res zaobljubili gasiti samo ogenj, ki uničuje hiše in gospodarska poslopja? Ali smo vojščaki sv. Jurija in sv. Florjana samo takrat, kadar nataknemo šleme in opasemo pasove? Ne! Ni pravi gasilec oni, ki izkazuje ljubezen do bližnjega samo takrat, kadar gore domovi. Pravi gasilec je tisti, ki se zaveda svojega poklica in **izvršuje** nauke o Kristusovi ljubezni do bližnjega. Ne ogroža samo **požar** imetja naših bližnjih, ogroža tudi **nas**, našo bratsko ljubezen in mirno sožitje.

Bratje! Tuga, v kateri ječimo vsled naše narodne nesreče, nas mora še bolj vtrditi v naši bratski ljubezni in pokazati, da dobro vemo, da je v slogi moč.

Razni temni plačani elementi še vedno na gnusen način sejejo razdor in sovraštvo po naših jugoslovanskih vaseh, hoteč s tem uničiti svoj lastni dom. Ta besna tolpa prodanih duš še vedno poskuša kopati temelje našemu močnemu, s krvjo in na kosteh zgrajenemu domu.

Bratje gasilci! Naša dolžnost je, da tudi od te strani čuvamo naš močni dom ter sejemo ljubezen in bratstvo od Triglava do Djevdjelije in pomagamo ustvarjati, da bo čim prej naš krov od Tiljmenta — Gospe Svete pa tja do Črnega morja. Ali naj dopustimo, da se zopet zruši s tolikimi žrtvami sto in sto let zidani krov? Zrušimo ga lahko, a za večne čase sami postanemo pa sužnji in hlapci na svoji lastni, rodni grudi. Grabežljivi, nenasitni imperialisti se dobro zavedajo, da smo močni in nepremagljivi, če smo složni. Boje se nas in naše sloge, zato pa pošiljajo svoje plačance in izdajice, hoteč ustvarjati bratomorno borbo. Govore o kulturnih Slovencih — Hrvatih, smili se jim naše trpljenje pod nasiljem barbarskih Srbov, hoče se jim le naše zemlje, da bi iz nje črpali vse dobrote za izboljšanje njihove degenerirane rase.

Bratje! Bodimo apostoli ljubezni do bližnjega ves čas svojega življenja. Zavedajmo se, da je naš dom lep in bohoten. V njem naj živi ena družina, ki naj dela po smernicah svojega Velikega blagopokojnega Viteškega Kralja Aleksandra I. Uedinitelja in ima le en cilj: razvoj in procvit našega lepega jugoslovenskega doma. Naše delo naj bo delo »Vitezov Jugoslovenske bratske ljubezni proti vsem uničujočim elementom, tako skupnega, kakor posameznega doma. Rujmo osat, plevel in ljuške iz svojih lastnih src, iz src svojega sosedu, brata, — gasimo ogenj sovraštva, pri tem pa naj nam bo vedno pred očmi sosed — brat Slovenec — Srb — Hrvat, saj smo vsi bratje Jugoslovenci, katerih dolžnost je, skrbeti za razvoj posameznika kakor celokupnosti, da ohranimo in jačamo trdne temelje našega malega, kakor skupnega doma in delajmo pod našim lepim geslom: »Bližnjemu na pomoč«.

Spomladi priredi gasilska zajednica Dravske banovine ob priliki ljubljanskega velesejma veliko gasilsko razstavo. Vsi bratje gasilci kot posamezniki, vse edinice, čete, župe, naj že sedaj priskočijo razstavnemu odboru na pomoč, da lahko pokažemo vsej javnosti naš postopen gasilski razvoj. Sedemdesetletno delo na gasilskem polju bo razstava zelo nazorno prikazala vse porodne bolečine začetka, tako na organizatoričnem kakor tudi tehničnem polju do današnjega dne. Zbirajte potreben material, pripravite vse pravočasno, da bo razstava odgovarjala v vsakem pogledu in da resnično častno uspe.

Pripravite se tudi za posejanje gasilskih tečajev in predavanj v župah in četah, ki so neobhodno potrebni za daljnji razvoj in izpopolnitev naše organizacije v zmislu novega zakona in naših gasilskih potreb. Da bode res uspeh in napredek v naši organizaciji, je predvsem treba resnega, strokovnega znanja gas. častnikom in podčastnikom. To znanje pa se doseže le s požrtvovalnim smotrenim delom. Naši novi gasilski predpisi predvidevajo v tem pravcu precej novosti, katere z malo dobre volje lahko uvedemo in dosežemo oni nivo, ki današnjemu gasilstvu pripada.

Bratje gasilci! Le naprej roko v roki po načrtani poti v zmislu boljšega razvoja in napredka po intenciji naših gasilskih predpisov za boljšo bodočnost našo, naše organizacije in celokupnega jugoslovenskega naroda.

Revizija

(Dalje.)

3. potovanje.

Nebo nam je zopet naklonjeno in megla, ki je obkrožala naše prirodne nebotačnike, je izginila. Bili smo prepričani, da dežja ne bo. V goste smo dobili štiri gasilstvu naklonjene soobčane obojih spolov, ki so napolnili naš mali avtobus. Hvalijo ga že ob početku; voz je bil dobro pripravljen in je vlekel kot za stavo. Po 11. km vožnje se približujemo industrijskemu naselju. Pozdrav, pregled čete, redovne vaje, z lestvo in alarmska vaja z motorko iz Save na bližnje skladišče, vse splošno zadovoljno izvedeno. Četa je ena mlajših, a na izvežbanosti in opremi se lahko šteje med dobro organizirane. Ima že dva avtomobila in več sto metrov dobrih cevi. Zelja po lastnem domu se bo po zatrdilu predsednika v bližnji bodočnosti uresničila. Četa ima salonski orkester in pevski zbor. Knjige so v redu in kar je glavno in nas je tudi razveselilo, je to, da so prihranki zasenčili izdatke! — Razgovor s četo, tovariško slovo in že smo prispeli k drugi krajevni četi.

Rezko povelje poveljnika, pozdrav in že so se pričele na prostornem šolskem vrtu redovne vaje. Kakor povelje je bilo tudi delo dobro izvršeno. Šolske vaje z navijakom, lestvijo, mokra vaja z ročno brizgalno, vse zadovoljivo. Tudi zelja se bo skoraj izpolnila, da se bo ena ročnih brizgaln z letnico 1887. zamenjala z agregatom. Knjige v lepem redu, blagajnik zelo varčen tovariš, — temu dela dolg na gasilskem domu še preglavico. Malo dobre volje in iznajdljivosti bo treba in tudi teh skrbi ne bo več. Po tovariškem posvetu in z navdušenjem v srcu, saj je v vrsti stalo več gasilcev, nekateri že služijo po 30, 35, 40 in 42 let, smo se poslovili od vseh, posebno od starejših pionirjev našega pokreta, želeč jim obilo zdravja in zopetnega svidenja. Naprej in že da avto znamenje, da vozimo in se blizamo prijetnemu selu. Takoj ob vходу v vas je ob cesti velik gasilski dom. Iz stolpa vihra ponosna državna trobojnica. Vrsta v vzornem redu. Vse čisto, nov voz za agregat, avtomobil za članstvo. Predsednik vodi redovne vaje, ker je poveljnik zbolel, drugi podoficirji so pa zaposleni pri vajah z orodjem (lestvami). Še poizkus z motorko na stolp farne cerkve. Trije curki so pokazali, da razumejo situacijo. Stara ocena se je izpremenila iz čete, ki je imela skrajno zapuščeno orodjarno (abrako) izven vasi, članstvo prepuščeno samemu sebi; sedaj pa naenkrat vse tako lepo in urejeno? Čudež ali kaj? Ne, le razvneti gasilski zavednost in tovariško delovanje delata čudeže in tako je prav, takih rabi naša velika in uedinjena domovina. Tokrat res radostno navdušenje in bratsko slovo nas je uverilo, da tudi ta prebujena postojanka ne bo nikdar več podlegla. Da pokažejo tudi drugim svojo pridobitev, so spremili naš mali avtobus s svojim »Dajlmerjem« do občinske meje in že smo z našo, tokrat večjo težo, rinili v hrib zopet k drugi četi. Šola, cerkev, par lepih kmečkih domov se je videlo in že je pričel polagoma mrak padati na zemljo. Samozavestno povelje se je slišalo in že smo stali pred močno četo, za njo pa oddelek samaritanek pod poveljstvom vnete učiteljice. Redovne vaje vse po novem vojaškem načinu kot je že predpisano. Gorski oddelek v specialni opremi izvaja brezhibno vajo s tem orodjem. Sedaj pa še knjige, predsednik predstavi gospo tajnico, učiteljico tamošnje šole, ki z vso vnemo dela za povzdig čete. Tako je prav, z združenimi močmi se dosežejo uspehi! Stanje blagajne je razveseljivo in poveljnik nam je zatrjeval,

da bo izbrana motorka kmalu četna lastnina. Tudi to mlado četo bo treba gojiti in z navdušenjem zalivati, da ne bi oveneli lepi poganjki začetnega dela. Bratstvo in sloga naj nas vežeta!

Naši gostje in tudi mi smo bili že potrebni, da se malo podpremo in v veselem kramljanju je nastala noč. Poslovili smo se in tam tako mirno živčim na srce polagali, da naj v začetem pravcu delujejo naprej. Naš avtobus je brez pridržka tekel nazaj, kot bi tudi on rekel: »Počitka rabim!« Pa saj zmučeni smo bili vsi. Našim gostom, ki so vse opazovali, ni šlo v glavo, da je v tem kratkem času slovensko gasilstvo zavzelo take mere in kot vojska pokazalo disciplino in red.

Cel park lučic se je prikazal na izkopih, ko smo prispeli na vrh, dolina v megli in pisk sirene je oznanil, da je ura 22., ko smo izstopili na trgu. Poslovili smo se in odšli vsak na svoj dom z zavestjo, da smo storili to, kar smo si prostovoljno naložili v prid bližnjemu in celoti.

Statistika požarov v letu 1934.

(Sestavil ing. F. Dolenc, inspektor zajednice.)

V preteklem letu je bilo na področju naše banovine izredno veliko požarov. Zato bo vsekakor zanimiva nastopna statistika, ki nam tudi dokazuje, kako potrebno je ravno v naših krajih gasilstvo.

Število požarov v posameznih mesecih:

Mesec:	Jan.	Febr.	Marec	Apr.	Maj	Junij	Julij	Avg.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
Štev.	33	62	94	100	100	74	101	82	70	72	80	56
%	3.7	6.8	10.3	10.8	10.8	8.0	10.9	8.9	7.7	7.2	8.8	6.1

Število malih požarov do 10.000 Din škode 379 ali 41.0 %

Število srednjih požarov do 50.000 Din škode 431 ali 46.7 %

Število večjih požarov do 100.000 Din škode 76 ali 8.2 %

Število velikih požarov preko 100.000 Din škode 35 ali 3.8 %

Število katastrofalnih požarov 3 ali 0.3 %

Skupaj 924 požarov.

Od teh je bilo 744 požarov na zavarovanih in 180 na nezavarovanih poslopijih; na zavarovanih 80.5 % in na nezavarovanih 19.5 %.

Približno cenjena škoda od požara je znašala:

Na zavarovanih poslopijih 21,807.364 Din ali 89 %

Na nezavarovanih poslopijih 2,648.181 Din ali 11 %

Skupaj 24,455.545 Din

Gasilske čete so stopile v akcijo v 896 primerih požara.

V 28 primerih (t. j. 3%) niso stopili v akcijo, in sicer:

v 19 primerih, ker prepozno obveščeni,

v 8 primerih zaradi prevelike oddaljenosti,

v 1 primeru, ker je bila voda zamrznjena.

Pri vseh gasilnih akcijah, ki so trajale skupaj 3767 ur (približno 157 dni), je sodelovalo 21.533 gasilcev skupno.

Nesrečnih slučajev je bilo: med stanovalci gorečih stavb	63
med gasilci	70
med meščani	18
med živino	76
med drobnico in perutnino	522

Če bi gasilci ne stopili v akcijo, bi lahko požar povzročil za približno 114,000.000 Din več škode!

Poleg pri požarih so naše gasilske čete pomagale tudi pri 8 poplavalah in 9 nezgodah (4 prometne z avtomobili in 5 nezgodah živali).

Josip Mravljak:

Prvi splošni požarni red

Pred štirimi leti, ko se je bil završil v Ljubljani gasilski kongres, je objavil ravnatelj J. Glaser v Z. i. S. številki 14. knjige 8. »Požarni red za podeželje iz leta 1825.« Danes, ko smo že s polno paro v delu po novem zakonu o organizaciji gasilstva, je zanimivo vedeti, da je gornji podeželski požarni red imel že predhodnika za mesta in trge in je bil le po tem prikrojen tudi za vasi in podeželje vobče.

Tudi v starejših časih požarni redi niso nikaka redkost ali posebnost in segajo nazaj v srednji vek, — vendar je imelo vsako mesto svoj privilegiran požarni red. Tako je dobilo mesto München — (da navedem le par mest iz neštete množice) — svoj prvi požarni red že 1370, Köln 1403, Bremen 1433, Nürnberg 1449, Frankfurt 1458, Dunaj 1534 (1610), Beljak 1584, Gradec 1594 (1639) in za tem tudi majhna mesteca kakor Bruck (1663), Vordernberg (1748) itd. Vsi požarni redi srednjega veka so po vsebini prilično enaki in vsebujejo 1. določila glede skrbi, kako je treba požar brž razglasiti, 2. odredbe glede vzdrževanja reda, in 3. prave protipožarne oziroma gasilske ukrepe. Vsak paznejši požarni red je seveda popolnejši, ker so upoštevane pomanjkljivosti iz starejših časov, in vsebuje že detajlna določila glede preprečenja, razglašanja, zadržanja na požarišču, gašenja, vodstva, kazni itd. Tako obsega dunajski požarni red (1534) 23 točk, graški iz l. 1639. jih ima 30, dunajski iz l. 1759. pa že 50 paragrafov!

Požarni red, o katerem bomo v naslednjem nekoliko obširneje poročali, je — za tisti čas seveda — moderna in potrebna časa prikrojena kompilacija iz vseh mogočih požarnih redov, gradivo pa je smiselno po paragrafih razvrščeno in na štiri poglavja razdeljeno, prav kakor tudi v požarnem redu za podeželje 43 let pozneje. Pričujoči požarni red (celi naslov: »Gubernial Verordnung in Betref der Feuer-Ordnung für sämtliche Städte und Märkte«) je bil, kakor pravi naslov, deželna uredba, izdana dne 31. oktobra 1792 v Gradcu; podpisana sta Filip grof Welsberg-Reitenau in Franc pl. Rosenthal. Original je tiskan na 5 listih in je v enem izvodu ohranjen v deželnem arhivu v Gradcu.

Prvo poglavje uredbe govori o tem, kaj je treba ukreniti za preprečenje požarov in obsega 35 paragrafov. Prvi paragraf ugotavlja, da je iskati vzrokov za pogoste požare prvenstveno v ognja nevarnem načinu stavb, pa tudi v neprevidnosti, brezbriznosti in nemarnosti ljudi. Zato se predpisuje, da morajo biti v prihodnje hiše krite ali z opeko ali pa, če to ni mogoče, vsaj s škodlami, nikakor pa ne s slamo ali čem drugim; cerkve, župnišča, vlaste-

linski marofi in druga znatnejša poslopja pa brez ugovora z opeko. Člen 2. določa glede podstrešnih sob, da se sme v njih kuriti samo, ako so zidane z opeko in so tudi tla iz opeke; ako to ni, se v njih ne sme manipulirati z ognjem. Členi 3—10 urejajo notranjost stavb, da ne sme biti lesenih podstrešnih stopnic, še manj lesenih dimnikov, temveč samo zidane in ometane, niti pločevinaste pečne cevi se ne dovoljavajo generalno, temveč le v specialnih primerih; glede kuhinj, da tla ne smejo biti iz desk, glede krušnih peči, da morajo biti v obokanih prostorih, tudi hlevi naj bodo obokani, škednji, sušilnice pa morajo biti izven mest in trgov.

V paragrafi 11—15 je govor o oblastnem dovoljenju za nove zgradbe in temeljita popravila starih, da se takih brez magistratnega dovolila ne sme napraviti, za delo so opravičeni samo koncesionirani mojstri. Zidanje mora nadzirati oblast, ki je izdala dovolilo; k ogledu stavbe, za kar se pa ne sme zahtevati takse, je pritegniti tudi dimnikarja. § 16: Streljanje z možnarji, kresovi in umetni ognji v kraju in njega neposredni bližini so zabranjeni.

Členi 17 do 26 vsebujejo določila za razne primere, tako da je prepovedano izžigati dimnice, prav tako sodarjem izžiganje sodov v mestu, ako je vetrovno, v hlevih, škednjih in utah se prepoveduje kajenje, sušenje lanu ali drv pri odprtih pečeh. Shranjevanje drv, slame ali sena ob dimnikih je strogo zabranjeno. Tudi ne sme noben rokodelc imeti večje množine rado gorljivih snovi v ali pri delavnicah. Trgovci s smodnikom, smolo, solitrom, žvplom in olji smejo te stvari imeti doma le v malih množinah in varno shranjene. § 24 priporoča pazljivost pri kuhanju masti, § 25 prepoveduje profesionistom, ki delajo z lesom (mizarjem, kolarjem, strugarjem, sodarjem itd.), puščati v delavnicah lesnih odpadkov, obličev itd., § 26 pa prepoveduje rezanje slame, trenje lanu in slična opravila pri luči.

Naslednji paragrafi priporočajo skrajno pazljivost pri ravnanju s prosto lučjo (treskami, svečami) v hlevih, škednjih, podstrešjih itd.; gostilničarji so za svoje goste odgovorni, da ti pravilno ravnaajo z lučjo; sploh pa morajo vsi hišni posestniki vsem stanovalcem zabhati pozornost pri rabi luči in ognja, pepel pa se sme odlagati le na popolnoma ognja varnih prostorih.

Nadaljnji štirje členi (31—34) govorijo o čiščenju dimnikov, kar mora vsaj vsak mesec enkrat izvršiti koncesioniran dimnikar.

Važen je § 35, ki pravi, da mora vsako mesto (oziroma trg) določiti požarne komisarje (za vsako četrt po enega), ki morajo dvakrat na leto, na pomlad in v jeseni skupaj z dimnikarjem in s tesarjem pregledati vse hiše (požarni ogledi), in kjer najdejo kako nevarnosti ali spotiko, je takoj ukreniti nje odstranitev. Tudi mora komisija pregledati vso ognjegasno pripravo pri hišah in po vsakem ogledu sestaviti za magistrat poročilo.

Drugo poglavje, ki obsega samo 5 členov (36—40), ureja brzo odkritje in razglasitev nastalega požara. V to svrho morajo zlasti nočni in požarni čuvarji biti zelo pazljivi in morajo takoj, čim opazijo ogenj, kričati in napraviti velik hrup. Zlasti ob času letnih sejmov je skrb in pazljivost še podvojiti in v bližini ut in štantov pripraviti dovolj vode.

Če kdo ogenj zapazi, mora takoj kričati na pomoč. Kdor bi skušal nastali ogenj zatajiti, se najstrožje kaznuje in se ga prisili k povračilu nastale škode. — Če nastane kje ponoči ogenj, ga je razglasiti s kričanjem in trkanjem na duri in okna. Obenem je požar prijaviti županu in požarnim komisarjem, šolmašter, mežnar ali cerkveni sluga pa morajo biti plat zvona, bobnarji pa bobnati.

Najvažnejše v gasilskem oziru je **tretje poglavje**. V §§ 41 do 63 določa detajle glede gašenja in priprav za to. Uvodoma ugotavlja, da je brza poga-

sitev odvisna od tega, če je pripravljeno dovolj vode in pa primerno orodje, če je prebivalstvo za delo že vnaprej določeno (organizirano), če je pomoč brž tu in če vlada pri gašenju red. Zato se naroča, da morajo biti javni kakor zasebni vodnjaki vedno v dobrem stanju, nove hiše pa morajo imeti tudi svoj štepih. Kjer ni tekoče vode, si je pomagati s tolmoni, cisternami in sličnim. (Konec prihodnjič.)

Dopisi

Crnomelj. V nedeljo dne 27. januarja je polagala naša četa svoj letni račun — občni zbor.

V uvodnih besedah je pozdravil navzoče tov. predsednik Janko Papež, se spomnil v lepih besedah Njega, ki je dal na oltar domovine svojo dragoceno kri, Viteškega Kralja Aleksandra I. Uedinitelja.

Delo, ki so o njem polagali račun gasilski delavci, je bilo z odobravanjem sprejeto. Med poslovnim letom je odstopil poveljnik tov. Pantič, zato so se vršile nadomestne volitve; z večino glasov je bil izvoljen tov. Julij Müller. On sam nam je porok, da bo naša četa stopala z mladimi silami pot navzgor.

Razveseljivo je, da so stopile v vrste mlade sile s polno voljo do napredka, ustanovil se je samaritanski odsek z lepim številom samaritank, ki so že vse položile izpit.

Gasilstvo v našem srezu žanje lepe uspehe; prodira v vsako vas, v vsako selo. Hvala gre onim tihim delavcem, ki kljub preziranju stopajo naprej, noseč s seboj besedilo gasilskega prapora:

Ž vero v Boga — za kralja in domovino!

Gasilci, naprej! Naša polja še niso obdelana, naše delo še ni končano!

Domžale. Gasilska četa je imela pod predsedstvom Gabriča Janeza lepo uspelo redno letno skupščino v nedeljo 27. jan. v gasilskem domu.

Po pozdravu predsednika, ki se je v svojem govoru spominjal blagopokojnega Viteškega Kralja Aleksandra I. Uedinitelja in gasilskega organizatorja Vengusta Jerneja, je podal obširno poročilo tajnik Flerin Vinko, iz katerega je razvidno sledeče: Četa, ustanovljena l. 1880. in najstarejša v kamniški župi, je imela v svojem upravniskem odboru deset sej, od teh tri skupno z nadzorstvom, članskih sej šest, od teh eno slavnostno in eno žalno. Došli so 103 dopisi, izdalo pa se je 73 in 27 okrožnic. Četa ima 32 redna, 4 rezervne, 38 podpornih, 7 ustanovnih, 5 častnih članov. Poveljniško poročiloavalja 1 srednji požar in 6 manjših. Blagajna je imela radi slabih prilik v primeru z drugimi leti slab promet. Orodje in gasilske priprave se cenijo na Din 91.725.—. Četa ima še tudi nekaj dolga, ki pa ga bo kmalu poplačala. Lepo uspelo skupščino je predsednik ob tretji uri zaključil.

Sv. Jurij - trg, župa Celje. Preteklo leto je nabavila naša četa od tvrdke Josip Stirn, tovarna kovinskih izdelkov, Dravljje pri Ljubljani, medene žige in številke. S temi žigi smo označili s pomočjo posebnega neizperljivega črnila vse naše gasilske cevi, službene obleke itd. Cevi so na obeh koncih žigosane z našim društvenim imenom in s tekočo inventarno številko. Sedaj je zamenjava naših cevi s tujimi ob priliki vaj ali požara popolnoma izključena. Razven tega imamo pa točno kontrolo in evidenco vseh cevi. Isto velja za službene obleke, pasove itd.

Ker so navedeni žigi zelo solidno izdelani iz medenine in takorekoč za vedno in je cena tudi zelo primerna, izdatkov za nabavo nismo obžalovali. Vsem tovariškim društvom priporočamo nabavo teh žigov, saj nam je vsem na srcu čuvanje našega dragega inventarja.

Studenci pri Mariboru. Ob priliki občnega zbora gasilske čete v Studencih je pekerski posestnik g. Franc Kaiser naklonil studenškimi gasilcem ponovni dar Din 1000.— in to v znak priznanja uspešnega delovanja. Posestnik Kaiser Franc praznuje letos 45letnico svojega gasilskega delovanja, odkar se je ustanovila gasilska četa v Pekrah, pri kateri je aktivno deloval do lanskega leta, ko je prijavil svoj izstop. Za časa njegovega predsedništva si je pekrška četa nabavila motorno brizgalno za Din 44.000.—, gasilski avto pa za 29.000.— Din. Za svoje neumorno delovanje je bil odlikovan leta 1927. s srebrno kolajno, leta 1929. pa je bil izvoljen za častnega člana gasilske župe v Mariboru. Gasilska četa v Studencih je Franca Kaiserja — po izstopu iz pekerske čete — z veseljem sprejela med svoje članstvo ter mu želi, da še — kljub visoki starosti — dolga leta deluje v prid gasilstvu v Studencih, ki se mu prisočno zahvaljuje za velikodušni dar.

Vič pri Ljubljani. Občni zbor naše čete je bil v nedeljo, dne 20. januarja, v gasilnem domu ob polni navzočnosti članov z običajnim dnevnim redom. Naš stari tov. Janez Gasperin je otvoril zborovanje in pozdravil zastopnika občine g. Kneza. Sledila so poročila posameznih funkcionarjev uprave, ki so bila vsa soglasno sprejeta. Pereče vprašanje je nabava motorne brizgalne, ker imamo še precej dolga na stavbi. V prihodnjih mesecih pa se moramo po zakonu na novo opremiti, kar stane veliko denarja; vendar upamo, da se nam v tekočem letu posreči, da pridemo do motorne brizgalne. Po raznih koristnih nasvetih je tov. Gasperin zaključil ob 11. uri občni zbor. Istočasno sporočamo, da smo imeli v soboto, dne 26. januarja ob 8. uri zvečer precejšen požar v najoddaljenejši in najvišji točki naše občine, tako, da smo morali rabiti 2 brizgalni. Vendar smo izvršili svojo dolžnost ter požar kmalu udušili, bila pa je nevarnost za sosedne objekte.

Vuzenica. Kakor že leta sem, smo imeli tudi letos svoj 43. redni občni zbor na dan sv. Treh kraljev. Od 30 vpisanih je bilo navzočih 25 članov, kar je vsekakor prav lepa udeležba. — Uvodoma se je predsednik dr. Pregl spomnil težke izgube s smrtjo Viteškega Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Omenjal je dalje dolgoletnega odbornika in sostanovitelja Ivana Kresnika, ki smo ga dva dni poprej dostojno spremlili k zadnjemu počitku. Poročilo o delovanju čete je podal poveljnik J. Mravljak, ki je predvsem podčrtal žalno manifestacijo za pok. Viteškim Kraljem Aleksandrom I. Ujediniteljem, v ostalem pa poudaril, da razen peterih vaj, enega velikega in enega malega požara v društvu ni bilo posebnih dogodkov. Disciplina je bila dovoljna, manj zadovoljiva pa udeležba pri vajah. Blagajniško poročilo je izkazovalo 3840 Din dohodkov in 2790 Din izdatkov, torej prenosa gotovine 1040 Din, kar so ugotovili revizorji kot popolnoma v redu. Sprejet je bil tudi predlog, da se vrši v nedeljo 27. jan. članski sestanek, ki se je ob prilično dobri udeležbi (22 mož) tudi vršil v Sokolskem domu. Obravnavale so se na njem tele točke: 1. pregled uniforme, nahajajoče se pri članih; 2. razdelitev moštva v dva voda, ki naj bi ločeno vadila, a skupno udarjala; 3. ureditev načina alarma tako, da se nabavi električna sirena, in 4. predavanje poveljnika o aktualni temi »požari in gašenje na deželi«. — Upamo, da bo sličen članski sestanek še vsaj enkrat pred Veliko nočjo, da se seznanimo z najvažnejšimi določili pravkar izišlih gasilskih pravilnikov.

Prostovoljna gasilska četa Ziri. Prostovoljna gasilska četa je imela 6. januarja svojo redno skupščino. Iz poročil je razvidno, da je v pretečenem letu imela četa 5 vaj in eno delno župno vaj, pri kateri so sodelovale tri gasilske čete. Ob isti priliki je bil pregled po župni upravi. — V minulem letu smo imeli tri požare. — Predavanj je bilo troje in eno o prvi pomoči v nesreči. Četa se je udeležila tudi komemoracije za pokojnim Viteškim Kraljem Aleksandrom I. Ujediniteljem. V minulem letu si je četa nabavila 300 m novih ceví. Po sklepu se vrši 2. februarja veselica s tombolo.

Ziri. Dne 14. februarja smo položili k večnemu počitku tovariša Antona Bogataja. Nad 30 let je vršil človekoljubno delo. Bil je tudi več let blagajnik tukajšne čete. Za požarnovalno delo je bil l. 1925. odlikovan s srebrno medaljo. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Naj mu bo lahka zemlja Zirovska! Tovariši, ohranimo ga v spominu!

Prošnja na vse starejše gasilske edinice.

Podpisani želi kompletirati vse povojne letnike »Gasilca« in se obrača s prošnjo na vodstva onih gasilskih čet, ki so že od leta 1919. bila včlanjena v J. G. Z., če ima katero kakšno izmed spodaj navedenih števil »Gasilca« v dvojniku, da mu te prepusti (pošlje). Manjkajo mi:

- leto 1919. (XXIII. letnik) štev. (3 + 4) (ena številka),
- leto 1920. (XXIV. letnik) štev. 1, 3,
- leto 1921. (XXV. letnik) štev. 1,
- leto 1922. (XXVI. letnik) štev. 4,
- leto 1923. (XXVII. letnik) štev. 1, 5,
- leto 1924. (XXVIII. letnik) štev. 2, (3 + 4), 5, (3 številke),
- leto 1925. (XXIX. letnik) štev. 3, 6.

Josip Mravljak,

star. gasilske župe dravograjske v Vuzenici.

Popravek. V 1. letošnji številki »Gasilca« se je v oglasu tvrdke Fran Samsa, Zagreb, vrnila neljuba pomota, kjer je navedeno, da tvrdka Magirus izdeluje lestve od 2 do 10 m višine, kar bi se moralo pravilno glasiti: 2 do 60 m višine.

Konrad Rosenbauer & drug

priporoča prvovrstne najmodernejše
motorne brizgalne

od 5 do 90 KS, 300 do 2500 litrov vode
na minuto in 30 atmosfer, prenosne
dvo- in štirikolesne.

Avtomobilske brizgalne

vseh vrst.

Avtomobile s tanki

za škropljenje cest in gašenje ognja.

Avtomobile in vozove za moštvo.

Kletne sesaljke.

Posebne sesaljke,

ki dvigajo vodo iz globine.

Cevi konopljene

običajne in gumirane. Tovarniško vezanje istih.

Lestve

vseh vrst. Za osebno opremo čelade, pasove, piščalke itd.

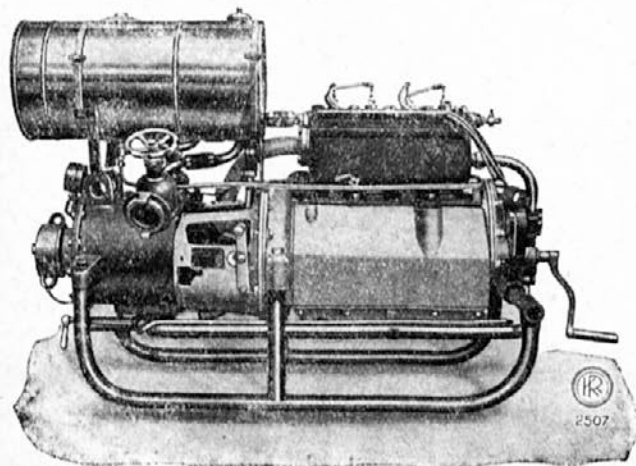
Plinske maske.

Spojke, predhodnike, različne ročnike in ustnike, razdelnice.
Vsa izdelava najnovejšega sistema.

Ponudbe in pojasnila, kakor poset so vsak čas na razpolago.
Cene solidne.

tovarna gasil-
skega orodja

C e l j e

Dvocilindrska

motorna brizgalnica,
model 1929, 18/20 HP.,
pritisk do 16 atmosfer.
Hladilnik novega siste-
ma, ogrevanje črpalke
s toplo čisto vodo.

